

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник ректора ХНАДУ

проф. _____ І.П. Гладкий

« ____ » _____ 2012 р.

ПАКЕТ
ЗАСОБІВ ДІАГНОСТУВАННЯ
РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
з дисципліни «Інтелектуальна власність»
(за вимогами кредитно-модульної системи навчання)

Галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво»

Спеціальність – 8.03050301 (7. 03050301) «Міжнародна економіка»

Харків 2012

Пакет засобів діагностування складений к.в.н., доцентом кафедри міжнародної економіки Бабичем Анатолієм Петровичем.

Рецензент

Зав. кафедри міжнародної економіки
доктор економічних наук, професор

Д.В. Бабич

Пакет засобів діагностування розглянутий та ухвалений на засіданні кафедри міжнародної економіки
(протокол № 10/149 від «22» грудня 2011 р.)

Завідувач кафедри
доктор економічних наук, професор

Д.В. Бабич

Схвалено Радою (методичною комісією) факультету управління та бізнесу
(протокол № ____ від «__» _____ 201__ р.)

Голова Ради (методичної комісії)
факультету Управління та бізнесу
доктор економічних наук, професор

І.А. Дмитрієв

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИСТЕМНИЙ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ)

1. Опис навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність» (Освітньо - кваліфікаційний рівень - магістр)

Характеристика обсягів підготовки	Характеристика лекційного поточку	Характеристика навчального процесу
<p>Загальний обсяг – 1,5 кредиту. Усього годин – 54 год. Усього змістових модулів – 8. Усього блоків змістових модулів – 2. Усього залікових модулів – 2. Один змістовий модуль – 5 – 12 год. Один заліковий модуль – 27 год. Усього аудиторних годин на тиждень – 1 (лекцій – 0,5 год., практичних занять – 0,5 год.).</p>	<p>Галузь знань 0305 Економіка і підприємництво. Спеціальність 8.03050103, «Міжнародна економіка» Освітньо-кваліфікаційний рівень – «магістр», Кількість навчальних груп у потоці – 1. Лектор, відповідальний за курс – доцент Бабич Анатолій Петрович</p>	<p>Навчальна дисципліна – вибіркова. Рік підготовки – 5. Семестр навчання – 9. Кількість годин: лекцій – 12, практичних занять – 12, самостійних робіт студентів (СРС) – 30. Модульний контроль (види контролю: усне опитування, письмова контрольна робота, тестові завдання). Підсумковий контроль: інтегрований залік.</p>

(Освітньо - кваліфікаційний рівень - спеціаліст)

Характеристика обсягів підготовки	Характеристика лекційного поточку	Характеристика навчального процесу
<p>Загальний обсяг – 1 кредит. Усього годин – 36 год. Усього змістових модулів – 8. Усього блоків змістових модулів – 2. Усього залікових модулів – 2. Один змістовий модуль – 3 – 5 год. Один заліковий модуль – 18 год. Усього аудиторних годин на тиждень – 1 (лекцій – 0,5 год., практичних занять – 0,5 год.).</p>	<p>Галузь знань 0305 Економіка і підприємництво. Спеціальність 7.03050301, «Міжнародна економіка» Освітньо-кваліфікаційний рівень – «спеціаліст», Кількість навчальних груп у потоці – 1. Лектор, відповідальний за курс – доцент Бабич Анатолій Петрович</p>	<p>Навчальна дисципліна – вибіркова. Рік підготовки – 5. Семестр навчання – 9. Кількість годин: лекцій – 12, практичних занять – 12, самостійних робіт студентів (СРС) – 12. Модульний контроль (види контролю: усне опитування, письмова контрольна робота, тестові завдання). Підсумковий контроль: інтегрований залік.</p>

2 Основні терміни, поняття та їх визначення

У збірці використано терміни, подані у Законах України «Про вищу освіту» від 17.01.02р. № 2984-111 та «Про інноваційну діяльність» від 04.07.02 р. № 40-У, Державному класифікаторі професій ДК 003-95, Комплексі нормативних документів для розробки складових системи стандартів вищої освіти (додаток № 1 до наказу МОН України від 31.07.98 р. № 285 зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням МОН України від 05.03.01 р. № 28-р):

– *кредитно-модульна система організації навчального процесу* – це модель організації навчального процесу, яка ґрунтується на поєднанні модульних технологій навчання та залікових освітніх одиниць (залікових кредитів);

– *заліковий кредит* – це одиниця виміру навчального навантаження, необхідного для засвоєння змістових модулів або блоку змістових модулів;

– *модуль* – це задокументована завершена частина освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу;

– *змістовий модуль* – це система навчальних елементів, що поєднана за ознакою відповідності певному навчальному об'єкту;

– *заліковий модуль* (блок змістових модулів) – це задокументована завершена система змістових модулів освітньо-професійної програми (навчальної дисципліни, практики, державної атестації), що реалізується відповідними формами навчального процесу;

– *обсяг модуля* – це навчальне навантаження студента з даного модуля в кредитах, що включають аудиторну і самостійну роботу.

3 Загальні положення

Навчальна дисципліна розбивається на змістові модулі. У кожному модулі визначається тематика й обсяг лекцій, семінарських і практичних занять і самостійної роботи студентів, види контролю. За заліковими модулями розробляються пакети контрольних завдань, що містять перелік теоретичних питань і практичні завдання.

4 Модульний контроль

Система оцінки знань студентів за окремий заліковий модуль складається у балах рейтингу згідно таблиці 1.

**Система оцінки знань студентів і шкала оцінки
(за кожний заліковий модуль)**

За шкалою ECTS	За національною шкалою	За шкалою навчального закладу
A	Відмінно	90 – 100
B	Добре	80 – 89
C	Добре	75 – 79
D	Задовільно	67 – 74
E	Задовільно	60 – 66
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	35 – 59
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1 – 34

5 Підсумковий контроль

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 30.12.05 р. № 774, підсумкова оцінка Q знань з навчальної дисципліни визначається як середньозважена результатів засвоєння окремих залікових модулів, тобто

$$Q = a_1B_1 + a_2B_2 + \dots + a_nB_n - \text{середньозважена оцінка знань};$$

де $a_1, a_2, \dots, a_n$ – коефіцієнти вагомості відповідних залікових модулів;

$$a_n = \frac{T_{3Mn}}{T_D};$$

T_{3Mn} – обсяг відповідних залікових модулів, у годинах;

T_D – обсяг навчальної дисципліни, у годинах;

n – кількість залікових модулів;

$$a_1 + a_2 + \dots + a_n = 1.$$

6 Приклад оформлення результатів тестування

Результати тестування студент, не переписуючи самих тестових завдань, оформляє на окремому аркуші за такою формою:

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Факультет управління та бізнесу
Кафедра міжнародної економіки
Навчальна дисципліна: «Інтелектуальна власність»
Проміжний модульний контроль № 1 (максимальна оцінка – 100 балів)
Дата проведення контролю _____
ПІБ студента _____
Група _____

Завдання частини 1 до залікового модуля __. *Вставити пропущені слова, словосполучення, числа*

1. Основними причинами втрати вартості грошей є: _____

Завдання частини 2 до залікового модуля __ *Дати визначення наведеним поняттям.*

1. Фінансовий контролінг- це

Завдання частини 3 до залікового модуля ____ *Чи згодні Ви з наведеними твердженнями*

1. Фінансовий менеджмент як наука - це система знань управління грошовими потоками підприємства ТАК, НІ

Завдання частини 4 до залікового модуля ____ *Розв'язати задачу, зробити висновки*

Задача 1.

Розрахувати нарощену суму з вихідної суми 1 тис. грн. за умов розміщення її у банку на умовах нарахування простих і складних відсотків, якщо річна ставка 20%, а період нарощення : 90 днів, 180 днів, 1 рік, 5 років, 10 років (у році – 365 днів).

7 Завдання до залікових модулів

Заліковий модуль 1 (за змістовими модулями 1,2,3)

Змістовий модуль (тема) 1 Загальні положення про право інтелектуальної власності

Змістовий модуль (тема) 2 Право інтелектуальної власності на наукове відкриття.

Змістовий модуль (тема) 3 Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок

Частина 1 (25 балів, кожна вірна відповідь оцінюється у 5 балів)

Умови виконання завдання: вставити пропущені слова, словосполучення, числа

1. Згідно законодавства України всі об'єкти інтелектуальної власності діляться на _____ (число) групи, а саме _____

2. За класифікацією Всесвітньої організації інтелектуальної власності результати розумової діяльності можуть бути реалізовані в наступних об'єктах: _____

3. Згідно законодавства України виняткові права інтелектуальної власності діляться на _____ (число) групи, а саме: _____

4. Торгівельна марка може виконувати наступні _____ (число) функції, а саме : _____

5. Згідно законодавства України до групи об'єктів промислової власності входять _____ (число) об'єктів, а саме _____

6. Згідно законодавства України до групи нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності входять _____ (число) об'єктів, а саме _____

7. Згідно законодавства України до групи об'єктів авторського права входять _____ (число) об'єктів, а саме _____

8. Сумісні майнові права інтелектуальної власності можуть наступати у _____ (число) випадках, а саме _____

---

9. За класифікацією Всесвітньої організації інтелектуальної власності до об'єктів інтелектуальної власності належать _____

---

10. Для того, щоб результати творчої діяльності були визнані науковим відкриттям, вони повинні відповідати _____ (число) умовам, а саме _____

Частина 2 (25 балів, кожна вірна відповідь оцінюється в 5 балів)

Умови виконання: дати визначення наведеним поняттям

1. Право інтелектуальної власності – це:
2. Наукове відкриття – це:
3. Корисна модель – це:
4. Торговельна марка - це:
5. Майнові права на об'єкти інтелектуальної власності – це
6. Немайнові права на об'єкти інтелектуальної власності – це
7. Суміжні права на об'єкти інтелектуальної власності – це
8. Нематеріальні активи підприємства – це
9. Патент – це
10. Авторське свідоцтво це

Частина 3 (20 балів, кожна вірна відповідь оцінюється у 4 бали)

Умови виконання завдання: Чи згодні Ви з наступними твердженнями (ТАК або НІ)

1. Новизна корисної моделі має бути визнана у світовому масштабі.
2. Відкриття - це технічне рішення задачі, внаслідок чого створюються нові прилади, способи, речовини
3. На наукове відкриття Департаментом інтелектуальної власності видається патент.
4. Право на винахід визначається відповідним посвідченням, яке видається власникові винаходу.
5. Згідно законодавства України корисна модель входить до групи нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.
6. Згідно законодавства України корисна наукове відкриття входить до групи об'єктів промислової власності.
7. Згідно законодавства України торговельна марка входить до групи об'єктів авторського права.
8. Термін збереження права на винахід складає 5 років.
9. Термін збереження права на торговельну марку складає 10 років
10. Термін збереження права на літературно-художні твори складає 25 років.

Частина 4 (20 балів, кожна вірна відповідь оцінюється у 2 бали)
Умови виконання завдання: вибрати вірну відповідь

1. Якщо ви бажаєте зареєструвати свої авторські права в Україні, вам необхідно звернутися:

- а) до Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
- б) до Державне підприємство «Український інститут промислової власності»;
- в) до Державного департаменту інтелектуальної власності;

2. Створений в Україні об'єкт авторського права (наприклад, твір літератури) охороняється:

- а) на території країн, що підписали Бернську конвенцію;
- б) тільки на території України;
- в) на території країн, в яких автор зареєстрував свої права на цей об'єкт;

3. Державну реєстрацію авторського права здійснюють

- а) в обов'язковому порядку;
- б) вона не передбачена Законом взагалі;
- в) здійснюють за бажанням автора протягом дії права на твір.

4. Майновими правами інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав є:

а) право на використання об'єкта суміжних прав; виключне право дозволяти використання об'єкта суміжних прав; право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, у тому числі забороняти таке використання; інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом;

б) право на використання об'єкта суміжних прав; право дозволяти використання об'єкта суміжних прав; право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом;

в) виключне право дозволяти використання об'єкта суміжних прав; право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, у тому числі забороняти таке використання; інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом;

5. Який знак може використовувати власник виключних авторських прав для сповіщення про свої права:

- а) ©
- б) ®
- в) ™

6. Передача права на використання об'єкта інтелектуальної власності оформлюється:

- а) свідоцтвом;
- б) ліцензійним договором;
- в) усно.

7. Створений в Україні об'єкт авторського права (наприклад, твір літератури) охороняється:

- а) на території країн, що підписали Бернську конвенцію;
- б) тільки на території України.

8. Дозвіл на використання об'єкту інтелектуальної власності оформлюється таким документом:

- а) патентом;
- б) ліцензією;
- в) свідоцтвом;

9. Сторонами ліцензійного договору є:

- а) арендатор и арендодавець;
- б) продавець і покупець;
- в) ліцензіар і ліцензіат;

10. Виключна ліцензія:

а) не виключає можливості видачі аналогічних ліцензій в обмеженій ліцензією сфері другим особам і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром у обмеженій ліцензією сфері;

б) надається тільки одному ліцензіату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій другим особам у обмеженій ліцензією сфері і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

в) надається тільки одному ліцензіату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій другим особам в обмеженій ліцензією сфері, але не виключає використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

11. Одиначна ліцензія:

а) не виключає можливості видачі аналогічних ліцензій в обмеженій ліцензією сфері іншим особам та використання об'єкта ліцензії самим ліцензіаром в обмеженій ліцензією сфері;

б) видається тільки одному ліцензіату, виключає можливість видачі аналогічних ліцензій іншим особам в обмеженій ліцензією сфері і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

в) надається тільки одному ліцензіату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій другим особам в обмеженій ліцензією сфері, але не виключає використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

12. Невиключна ліцензія:

а) не виключає можливості видачі аналогічних ліцензій в обмеженій ліцензійній сфері другим особам і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром у обмеженій ліцензійній сфері;

б) видається тільки одному ліцензиату, виключає можливість видачі аналогічних ліцензій іншим особам в обмеженій ліцензійній сфері і використання і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

в) надається тільки одному ліцензиату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій іншим особам в обмеженій ліцензійній сфері, але не включає використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром.

13. За інших рівних умов який з наведених нижче ліцензійних платежів має мінімальний розмір?

- а) роялті;
- б) паушальний;
- в) комбінований.

14. Який з шляхів комерціалізації прав інтелектуальної власності економічно найефективніший:

- а) використання у власному виробництві;
- б) передання за ліцензійним договором;
- в) передання виключних майнових прав інтелектуальної власності за договором.

15. Який показник найбільш точно визначає конкурентоздатність інноваційного товару:

- а) ціна
- б) якість
- в) співвідношення ціна/якість.

Частина 4 (10 балів за обґрунтоване рішення щодо ситуаційного завдання або за вірне рішення розрахункової задачі)

Умови виконання завдання: прийняти обґрунтоване рішення по ситуації, розв'язати задачу

Завдання 1

Наведені об'єкти інтелектуальної власності необхідно записати у відповідні графи таблиці 1.

Фірмові найменування, раціоналізаторські пропозиції, програми організації мовлення, фонограми, наукові відкриття, географічні зазначення, відеограм, комерційна таємниця, , товарний знак, комп'ютерні програми, компонування інтегральних мікросхем, промислові зразки, сорти рослин, корисні моделі, художні твори.

Таблиця 1 – Об'єкти інтелектуальної власності.

Об'єкти промислової власності	Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності	Об'єкти авторського і суміжних прав

Завдання 2

Викладіть свою думку і обґрунтуйте її відносно наступної ситуації: В 50- х роках ХХ століття американські учені довели факт існування плям на сонці. Можливо це вважатися науковим відкриттям чи ні?

Завдання 3

Визначити та занести в таблицю характеристики наведених об'єктів промислової власності

Таблиця 1 - Характеристика об'єктів промислової власності

Об'єкт промислової власності	Об'єкт правової охорони	Критерії охороноздатності	Охоронний документ	Термін охорони, роки
Винахід	продукт; процес; нове застосування відомого продукту чи процесу	- новизна; - винахідницький рівень; - промислова придатність.	патент	20 або 6
Корисна модель				
Промисловий зразок				
Торговельна марка (знак для товарів і послуг)				
Географічне зазначення				

Задача 4

Розрахувати собівартість науково – дослідної роботи і її ціну по наступним показникам.

Термін проведення НДР – 1 рік. Основна з/п наукових працівників, грн. /місяць: старшого наукового працівника – 300; молодшого наукового працівника – 220; лаборанта – 150. Додаткова з/п – 30% від основної. Відрахування на соціальне страхування – 37% від основної і додаткової з/п. Нормативна рентабельність – 30%. Витрати на науково – виробничі відрядження - 10% від фонду з/п. Контрактні роботи та послуги зі сторони - 10% від фонду з/п. Накладні витрати – 200% від фонду з/п.

Задача 5

Визначити ціну на науково-технічну продукцію, ефект якої не виражається у вигляді додаткового прибутку замовника. Та прибуток від її реалізації на зовнішньому ринку. Економічний ефект становить – 410 тис. грн. Коефіцієнт страхування наукового ризику – 1,15. Дольова участь розробника в ефекті підприємства – 0,25. Собівартість науково-технічної продукції – 100 тис. грн.

Заліковий модуль 2 (за змістовими модулями 5,6,7)

Змістовий модуль (тема) 5 Право інтелектуальної власності на комерційне найменування

Змістовий модуль (тема) 6 Право інтелектуальної власності на торговельну марку

Змістовий модуль (тема) Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю

Частина 1 (25 балів, кожна вірна відповідь оцінюється у 5 балів)

Умови виконання завдання: вставити пропущені слова, словосполучення, числа

1. Існує ____ (число) видів інформації, яка не може бути комерційною таємницею а саме:

2. Раціоналізаторська пропозиція як об'єкт інтелектуальної власності повинен відповідати ____ (число) ознакам, а саме:

3. Компоновка інтегральної мікросхеми вважається оригінальною, тобто гідною права інтелектуальної власності, якщо вона відповідає наступним ____ (число) ознакам, а саме:

4. Комерційна таємниця повинна відповідати _____ (число) вимогам, а саме

5. Торговельна марка виконує _____ (число) функцій, а саме

---

6. у світовій практиці використовують _____ (число) видів торговельної марки, а саме _____

---

7. При реєстрації торговельної марки особливу увагу звертають на _____ (число) моменти, а саме _____

---

8. Заявка на реєстрацію компонування інтегральної мікросхеми повинна включати _____ (число) складових, а саме _____

---

9. Експертиза заявки на реєстрацію компонування інтегральної мікросхеми проводиться в _____ (число) етапи, а саме _____

---

10. Суб'єктами права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми можуть бути _____

Частина 2 (25 балів, кожна вірна відповідь оцінюється в 5 балів)

Умови виконання: дати визначення наведеним поняттям

1. Раціоналізаторська пропозиція – це:
2. Інтегральна мікросхема як об'єкт інтелектуальної власності – це:
3. Комерційна таємниця – це:
4. Торговельна марка - це:
5. Асоціативна торговельна марка – це:
6. Конфліктна торговельна марка – це:
7. Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми – це:
8. Ліцензійний договір – це:
9. Договір про передачу права на об'єкт інтелектуальної власності – це :
10. Авторське свідоцтво на об'єкт інтелектуальної власності – це:

Частина 3 (20 балів, кожна вірна відповідь оцінюється у 4 бали)

Умови виконання завдання: Чи згодні Ви з наступними твердженнями (ТАК або НІ)

1. Права інтелектуальної власності на інтегральну мікросхему визначаються патентом, який діє протягом 5 років

2. Комерційна таємниця – це вироб (матеріал), який не був раніше відомий.
3. Об'єктом раціоналізаторської пропозиції може бути інформаційний ресурс
4. До нематеріальних права використання інтегральної мікросхеми як об'єкту інтелектуальної власності є виняткове право перешкоджати неправомірному використанню цього об'єкту
5. Авторське свідоцтво затверджує право інтелектуальної власності
6. Право власності на торгівельну марку засвідчується відповідним патентом.
7. В якості торгівельної марки можна брати офіційну назву держави
8. Субjekтами авторського права на компоновання інтегральної мікросхеми є автор і інші особи, які набули відповідних прав за договором чи законом.
9. Термін використання права на компоновання інтегральної мікросхеми як об'єкта інтелектуальної власності складає 5 років.
10. Автором об'єкта інтелектуальної власності може бути тільки фізична особа.

Частина 4 (20 балів, кожна вірна відповідь оцінюється у 2 бали)

Умови виконання завдання: вибрати вірну відповідь

1. Якщо ви бажаєте зареєструвати свої авторські права в Україні, вам необхідно звернутися:
  - а) до Всесвітньої організації інтелектуальної власності;
  - б) до Державне підприємство «Укрїнський інститут промислової власності»;
  - в) до Державного департаменту інтелектуальної власності;
2. Створений в Україні об'єкт авторського права (наприклад, твір літератури) охороняється:
  - а) на території країн, що підписали Бернську конвенцію;
  - б) тільки на території України;
  - в) на території країн, в яких автор зареєстрував свої права на цей об'єкт;
3. Державну реєстрацію авторського права здійснюють
  - а) в обов'язковому порядку;
  - б) вона не передбачена Законом взагалі;
  - в) здійснюють за бажанням автора протягом дії права на твір.
4. Майновими правами інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав є:
  - а) право на використання об'єкта суміжних прав; виключне право дозволяти використання об'єкта суміжних прав; право перешкоджати

неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, у тому числі забороняти таке використання; інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом;

б) право на використання об'єкта суміжних прав; право дозволяти використання об'єкта суміжних прав; право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом;

в) виключне право дозволяти використання об'єкта суміжних прав; право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта суміжних прав, у тому числі забороняти таке використання; інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом;

5. Який знак може використовувати власник виключних авторських прав для сповіщення про свої права:

- а) ©
- б) ®
- в) ™

6. Передача права на використання об'єкта інтелектуальної власності оформлюється:

- а) свідоцтвом;
- б) ліцензійним договором;
- в) усно.

7. Створений в Україні об'єкт авторського права (наприклад, твір літератури) охороняється:

- а) на території країн, що підписали Бернську конвенцію;
- б) тільки на території України.

8. Дозвіл на використання об'єкту інтелектуальної власності оформлюється таким документом:

- а) патентом;
- б) ліцензією;
- в) свідоцтвом;

9. Сторонами ліцензійного договору є:

- а) арендатор и арендодавець;
- б) продавець і покупець;
- в) ліцензіар і ліцензіат;

10. Виключна ліцензія:

а) не виключає можливості видачі аналогічних ліцензій в обмеженій ліцензією сфері другим особам і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром у обмеженій ліцензією сфері;

б) надається тільки одному ліцензіату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій другим особам у обмеженій ліцензією сфері і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

в) надається тільки одному ліцензіату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій другим особам в обмеженій ліцензією сфері, але не виключає використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

11. Одиначна ліцензія:

а) не виключає можливості видачі аналогічних ліцензій в обмеженій ліцензією сфері іншим особам та використання об'єкта ліцензії самим ліцензіаром в обмеженій ліцензією сфері;

б) видається тільки одному ліцензіату, виключає можливість видачі аналогічних ліцензій іншим особам в обмеженій ліцензією сфері і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

в) надається тільки одному ліцензіату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій другим особам в обмеженій ліцензією сфері, але не виключає використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

12. Невиключна ліцензія:

а) не виключає можливості видачі аналогічних ліцензій в обмеженій ліцензією сфері другим особам і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром у обмеженій ліцензією сфері;

б) видається тільки одному ліцензіату, виключає можливість видачі аналогічних ліцензій іншим особам в обмеженій ліцензією сфері і використання і використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром;

в) надається тільки одному ліцензіату, виключає можливість надання аналогічних ліцензій іншим особам в обмеженій ліцензією сфері, але не виключає використання об'єкту ліцензії самим ліцензіаром.

13. За інших рівних умов який з наведених нижче ліцензійних платежів має мінімальний розмір?

- а) роялті;
- б) паушальний;
- в) комбінований.

14. Який з шляхів комерціалізації прав інтелектуальної власності економічно найефективніший:

- а) використання у власному виробництві;
- б) передання за ліцензійним договором;
- в) передання виключних майнових прав інтелектуальної власності за договором.

15. Який показник найбільш точно визначає конкурентоздатність інноваційного товару:

- а) ціна

- б) якість
- в) співвідношення ціна/якість.

Частина 4 (10 балів за обґрунтоване рішення щодо ситуаційного завдання або за вірне рішення розрахункової задачі)

Умови виконання завдання: прийняти обґрунтоване рішення по ситуації, розв'язати задачу

Завдання 1.

Викласти і обґрунтувати свою думку відносно того, які з об'єктів авторського права можливо і в яких випадках віднести до об'єктів суміжних прав

Завдання 2

Дайте своє обґрунтування того, що такі об'єкти інтелектуальної власності як компоновка інтегральних мікросхем, раціоналізаторські пропозиції, комерційна таємниця, відповідно до законодавства України відносяться до групи нетрадиційних результатів інтелектуальної діяльності

Задача 3

Докажіть вірність встановленої попередньої ціни на науково-технічну розробку в розмірі 1800 тис. грн., якщо заробітна плата наукових робітників становить – 150 тис. грн. у рік. Інші витрати визначені у розмірі – 250% від заробітної плати, норматив прибутку – 30% від собівартості науково-технічної розробки. Термін розробки 3 роки.

Задача 4.

Визначити ціну на науково-технічну продукцію, додаткового прибутку замовника, та прибутку від її реалізації на зовнішньому ринку. Економічний ефект становить – 420 тис. грн. Коефіцієнт страхування наукового ризику – 1,1. Дольова участь розробника в ефекті підприємства -0,25. Собівартість науково-технічної продукції – 95 тис. грн.

Задача 5

Докажіть вірність встановлення попередньої ціни на науково-технічну розробку в розмірі 2900 тис. грн., якщо з/п наукових робітників становить – 180 тис. грн. у рік. Інші витрати визначені у розмірі – 200% від з/п, норматив прибуток – 25% від собівартості науково-технічної розробки. Термін розробки 3 роки.

Задача 6.

Визначити ціну на науково-технічну продукцію, ефект якої не виражається у вигляді додаткового прибутку замовника, та прибуток від її реалізації на зовнішньому ринку. Економічний ефект становить – 450 тис. грн. Коефіцієнт страхування наукового ризику – 1,15. Дольова участь розробника в ефекті підприємства

8.Методичне забезпечення

Навчально-методичні матеріали (навчальна програма дисципліни, завдання до практичних заняття, списки рекомендованої літератури, матеріали для самостійної роботи студентів), що представлені на кафедрі.

Навчально-методичні матеріали (навчальні посібники, навчальна програма дисципліни, плани семінарських занять, методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи студентів, списки рекомендованої літератури), що представлені на кафедрі.

Матеріали кафедри міжнародної економіки з дисципліни на освітньому порталі ХНАДУ (<http://portal.khadi.kharkov.ua>) та сайті дистанційного навчання ХНАДУ (<http://dl.khadi.kharkov.ua>).

9 Література, що рекомендована для самостійної роботи студентів (залікові модулі 1-7)

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст. 141.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – №11. – Ст. 461.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. // Офіційний вісник України. – 2004. – №16. – Ст. 1088.
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - №25-26. – Ст. 131.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. – №11. – Ст. 462.
6. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів та послуг", від 15.12. 1993 р. № 3689-ХІ (зі змінами та доповненнями) // Відомості ВРУ. - 1994. - № 7.
7. Закон України "Про авторське право та суміжні права" від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ (зі змінами та доповненнями) // Відомості ВРУ.- 2001.-№32.
8. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" від 15.12.1993 р. 3688-ХІІ // Відомості ВРУ. - 1994. - № 7.
9. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 15.12.1993 р. № 3687-ХІІ у ред. від 01.06.2000 р. (зі змінами та доповненнями) // ОВУ. - 2000. - № 26.
10. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем" від 5.11.1997 р. № 621/97-ВР (зі змінами та доповненнями) // ОВУ. - 1997. - № 48.

11. Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів" від 16.06.1999 р. № 752-XIV (зі змінами та доповненнями) //ОВУ.-1999.-№28.

12. Драпак Г.М., Гуляева В.О. Роздуми над деякими проблемами європейської інтеграції України // Проблеми підготовки спеціалістів з інтелектуальної власності в Україні. Матеріали до науково-практичної конференції. - К.: Ін-т інтелектуальної власності і права, 2001.- С. 80-82.

13. Жаров В.О. Інтелектуальна власність в Україні: правові аспекти набуття, здійснення та захисту прав. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2000.- 188 с

Укладач:
доцент кафедри
міжнародної економіки

А.П. Бабич